

Bemærkninger til lovforslaget

1. Det er regeringens opfattelse, at den hidtidige udvikling i post- og telegrafvæsenet allerede er blevet grundigt belyst. Regeringen har imidlertid alt taget i betragtning fundet, at der bør nedsættes en kommissionsdomstol, men at folketinget bør have lejlighed til at tage stilling hertil. Kommissionsdomstolen skal undersøge og redegøre for de ledelses- og bevillingsmæssige forhold med udgangspunkt i rigsrevisionens beretning af 6. august 1981 om post- og telegrafvæsenets ressourceforbrug og ressourcestyring i 1980 og statsrevisorernes bemærkninger af 19. august 1981. Beretningen og statsrevisorernes bemærkninger er optaget som bilag til finansudvalgets beretning herom af 4. september 1981, der er optrykt i Folketingstidende for 1980-81, tillæg B, fortryk blad nr. 921.

Undersøgelsen skal særlig have til formål at klarlægge, om der foreligger fejl eller forsømmelser, som kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført.

Undersøgelsen vil således kunne rette sig imod såvel nuværende og tidligere ansatte i post- og telegrafvæsenets ledelse som andre, der i løbet af 1970'erne eller tidligere og frem til i dag har haft indflydelse på eller været ansvarlig for forholdene i post- og telegrafvæsenet.

Den nærmere tilrettelæggelse og afgrænsning af undersøgelsen må foretages af kommissionsdomstolen selv, bl. a. i lyset af de oplysninger, som domstolen indhenter under undersøgelsens forløb.

Kommissionsdomstolen skal for at sikre den bedst mulige klarlægning af forholdene bestå af tre medlemmer, hvoraf formanden skal være dommer. De øvrige medlemmer, der ikke behøver opfylde betingelserne for at være dommer, skal vælges ud fra deres personlige kvalifikationer og må således ikke repræsentere bestemte interesser. Ved vurderingen af kvalifikationerne skal der henses til, at det er forholdene i en statsinstitution, der skal bedømmes.

Til at bistå domstolen med den nærmere tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelsen, herunder indsamling af oplysninger hos myndigheder og institutioner og gennemførelse af afhøringer

af vidner m.v., beskikkes der en person, f. eks. en advokat, der har den fornødne erfaring med hensyn til at gennemgå og fremlægge en sag af den foreliggende karakter.

Den sekretariatsmæssige bistand vil i videst muligt omfang blive sammensat således, at den sagkundskab og erfaring, der findes på forskellige områder i den offentlige forvaltning, herunder rigsrevisionen, vil blive søgt udnyttet bedst muligt. Det er endvidere i lovforslagets § 3, stk. 2, bestemt, at kommissionsdomstolen vil kunne pålægge offentlige myndigheder m.v., herunder rigsrevisionen, at tilvejebringe oplysninger og afgive udtalelser om forhold, der er af betydning for undersøgelsen. Herved vil domstolen, i det omfang det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt, bl. a. kunne udnytte det kendskab til forholdene i post- og telegrafvæsenet, der er opnået i forbindelse med tidligere undersøgelser.

For at sikre, at undersøgelsen kan gennemføres så effektivt og smidigt som muligt, foreslås det i § 4, stk. 2, at kommissionsdomstolen under afhøringerne kan beklædes af retsformanden alene, og at retsformanden i forbindelse hermed kan træffe beslutninger og afsige kendelser. Der sigtes herved alene til afgørelser af rent procesledende karakter.

Kommissionsdomstolen skal med de fravigelser, der følger af loven selv, anvende retsplejelovens regler i forbindelse med undersøgelsen, herunder reglerne om vidnepligt og om offentlige retsmøder. Personer, der afgiver forklaring for kommissionsdomstolen, er berettiget til at møde med bisidder, som kan bistå den pågældende under sagen.

Kommissionsdomstolen kan endvidere beskikke en eller flere advokater til at varetage interesserne for personer, der endnu ikke er afhørt. Det vil således tænkes at kunne ske i tilfælde, hvor domstolen i forbindelse med indsamling af oplysninger eller under afhøringer finder, at der opstår behov for varetagelse af interesser hos personer, der endnu ikke er direkte inddraget i domstolens undersøgelse. Bisidderne vil efter domstolens bestemmelse kunne blive inddraget i tilrettelæggelsen af undersøgelsen.